

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

07-06-150М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Методологія наукових досліджень»

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Місьцеве
самоврядування» спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування» денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 03.09.2025 р.

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міське самоврядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Левицька С. О. – Рівне : НУВГП, 2025. – 55 с.

Укладач: Левицька С. О., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування, д.н.держ.упр.

Керівник групи забезпечення спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»: Мартинюк Г. Ф., к.п.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Попередня версія МВ: 07-06-76М

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
<i>Змістовий модуль 1. «Концептуальні положення науково-прикладних досліджень в сучасних умовах регіонального розвитку: в контексті управління та розвитку територіальних громад».....</i>	<i>7</i>
<i>Змістовий модуль 2. «Методологія наукових досліджень регіональних економічних аспектів : забезпечення ефективного впливу на збалансований соціально-економічний територіальний розвиток (на прикладі територіальних громад)».....</i>	<i>27</i>
Підготовка до контрольних заходів.....	41
Список рекомендованих джерел.....	52

© С. О. Левицька, 2025

© НУВГП, 2025

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою дисципліни є надання знань та розумінь в питаннях: здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення науково – прикладних досліджень (зокрема, сталого розвитку на прикладі територіальних громад), надання студентам певних знань щодо методики й інструментарію дослідження за практичними пріоритетами; підготовки студентами публікації, доповідей, кваліфікаційних робіт.

Предмет навчальної дисципліни – процес науково-дослідницької діяльності, узагальнена інформація про результати науково-прикладних досліджень.

Завдання навчальної дисципліни - навчити студентів:

розуміти місце і значення науково-прикладних досліджень, зокрема, з питань збалансованого економічного розвитку та публічного управління на прикладі територіальних громад.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

- **знати:** основні принципи індивідуальної та колективної наукової творчості, принципи організації роботи наукового колективу та етичні норми науковця, теоретичні та експериментальні методи дослідження, обробки результатів експериментів та їх представлення у виді звітів, анотацій, статей, а також правила оформлення патентів;

- **вміти:** використовувати елементи методології науково-прикладних досліджень, проводити пошук і обробку наукової інформації, патентний пошук, здійснювати вибір напряму науково-технічного дослідження, проводити теоретичні та експериментально – дослідні результати та представляти їх на конференціях, у науково-технічних виданнях.

Вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» надасть можливість здобувачам оволодіти наступними **компетентностями**:

здатність до абстрактного та логічного мислення, аналізу та синтезу;

здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування;

здатність здійснювати дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження; організовувати процес наукового дослідження за відповідним алгоритмом, раціонально застосовувати принципи організації науково-дослідної діяльності.

Викладання навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» забезпечить такі результати навчання:

- використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування процесів сталого розвитку на прикладі територіальних громад;

- планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

- уміти використовувати методологію та інструментарій управління процесами сталого розвитку на прикладі територіальних громад: інноваціями, ризиками, проектами, змінами, якістю;

- розробляти, знати та вміти використовувати нормативно-правові акти, що регулюють сферу публічного

врядування, зокрема, імплементацію програм сталого розвитку та проводити їх експертизу на прикладі господарювання територіальних громад.

Таблиця 1

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Лекція 1. Науково – прикладні дослідження на сучасному етапі сталого економічного розвитку.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 2. Академічна доброчесність	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 3. Оформлення наукових результатів та їх представлення. Форми впровадження результатів наукового дослідження	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 4. Альтернативні підходи формування Звіту із сталого розвитку: міжнародна та вітчизняна практики підготовки Звіту з управління.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 5. Науково-прикладні дослідження регіональних особливостей сталого розвитку (на прикладі територіальних	2	Контроль присутності, робота на занятті

громад).		
Лекція 6: Синергія етичної, науково-прикладної та адміністративної культури як чинник підвищення результативності управління в органах місцевого самоврядування.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 7. Дослідження напрямків та результатів децентралізації управління в умовах становлення сталого регіонального розвитку (на прикладі територіальних громад).	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 8. Організація науково-дослідної роботи магістрантів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в контексті поглиблення науково - практичної складової дослідження	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 9. Правова охорона патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 10. Ідентифікація та науково - практичне розкриття оцінки ресурсного забезпечення процесів сталого регіонального розвитку на рівні територіальних органів державного управління та місцевого самоврядування.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Тема 3. Оформлення наукових результатів та їх представлення. Форми впровадження результатів	4	Контроль присутності, робота на

наукового дослідження: <i>Практичне заняття.</i>		занятті, коротке опитування
Тема 4. Альтернативні підходи формування Звіту із сталого розвитку: міжнародна та вітчизняна практики підготовки Звіту з управління: <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 5. Науково-прикладні дослідження регіональних особливостей сталого розвитку (на прикладі територіальних громад): <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 7. Дослідження напрямків та результатів децентралізації управління в умовах становлення сталого регіонального розвитку на прикладі територіальних громад: <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 8. Організація науково-дослідної роботи магістрантів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в контексті поглиблення науково - практичної складової дослідження: <i>Практичне заняття</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
9. Правова охорона патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав: <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 10. Ідентифікація та науково - практичне розкриття оцінки	6	Контроль присутності,

ресурсного забезпечення процесів сталого регіонального розвитку на рівні територіальних органів державного управління та місцевого самоврядування: <i>Практичне заняття.</i>		робота на занятті, коротке опитування
Самостійна робота	10	Підготовка звіту за результатами власних досліджень
Всього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тести
2.2. Модульний контроль №2	20	Тести
Всього підсумкова складова оцінювання:	40	100
Разом:		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 *Концептуальні положення науково-прикладних досліджень в умовах сталого регіонального розвитку: в контексті публічного управління на прикладі територіальних громад*

Тема 1. Науково – прикладні дослідження на сучасному етапі розвитку національної економіки

Наука як процес формування та узагальнення науково-прикладних знань. Основні ознаки наукового дослідження. Суть та етапи наукового пізнання процесів сталого економічного розвитку. Види науково - дослідних робіт та їх розвиток в контексті регулювання органами місцевого самоврядування.

План заняття:

1. Поняття та роль результативності науково-прикладних досліджень.
2. Класифікація науково-прикладних досліджень.
3. Види науково - дослідних робіт та їх розвиток.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: вивчення студентами загальних засад класифікації науково - дослідних робіт та їх розвитку в сучасних умовах сталого розвитку ТГ.

Завдання: Обґрунтувати правильні відповіді до тестів

1. *Абстрагування (від лат. відволікати) це –*
 - а) процес вичленовування якої-небудь ознаки об'єкта, досліджуваної системи, відволікання від інших;
 - б) результат уявного відволікання (абстрагування) тих чи інших визначених властивостей від безлічі властивостей досліджуваного конкретного предмета;
 - в) методологічна характеристика дослідження;
 - г) набір інструктивних дій, що визначає їхню послідовність для одержання даних чи результатів у цілому.
2. *Задачі дослідження це –*
 - а) методологічна характеристика дослідження;
 - б) об'єктивно існуючий, повторюваний, стійкий, істотний зв'язок для групи явищ, що визначає процеси становлення та існування систем, що розвиваються;
 - в) відношення, при якому зміни якоїсь однієї сторони спричиняють зміни іншої сторони;
 - г) правильна відповідь відсутня.
3. *Контент-аналіз (з англ. зміст) це –*

- а) формалізований метод аналізу змісту документів за допомогою математичних засобів;
- б) величина (характеристика, фактор), підтримувана на постійному рівні протягом всього експерименту;
- в) група випробуваних, котрих не піддають ніяким експериментальним впливам, тому що вона служить для порівняння під час експерименту;
- г) розділ статистики, задача, якого полягає в тім, щоб установити можливий зв'язок між двома показниками, отриманими на одній і тій же чи на двох різних вибірках.

4. Концепція це –

- а) система взаємозалежних і виникаючих один з одного поглядів, спосіб розуміння, трактування явищ, процесів; основна ідея якої-небудь теорії, єдиний визначальний задум, основна думка добутку, наукової праці і т.д.;
- б) ознака, по якій класифікуються, визначаються, оцінюються явища, дії чи діяльність (зокрема, при їх формалізації);
- в) складання конспектів літературних джерел різного типу;
- г) короткий письмовий виклад змісту розмови, тексту.

5. Методи дослідження в регіональній економіці це –

- а) прийоми, процедури і операції емпіричного і теоретичного пізнання і вивчення явищ дійсності, що є знаряддям одержання наукових фактів;
- б) шлях дослідження чи пізнання, теорія, навчання;
- в) розумовий процес, спрямований на обґрунтування якого-небудь положення чи одержання нового висновку з декількох посилок;
- г) теоретичний метод дослідження різних явищ, процесів і станів за допомогою їх реальних (фізичних) чи ідеальних (знакових, математичних) моделей.

6. *Науковий пошук це –*

- а) особливий вид наукового дослідження, у результаті якого виходять принципово нові результати, що мають значення наукових відкриттів нових закономірностей;
- б) категорія, що позначає те явище чи стан, що викликаний, обумовлено іншим явищем; те, що логічно з необхідністю впливає з чогось іншого, як зі своєї підстави;
- в) величина (характеристика, фактор), керована експериментом;
- г) різновид спостереження.

Питання для обговорення:

1. Поняття «альтернативний пошук», «науково - прикладні дослідження», «наукова концепція».
2. Окресліть основні принципи корисності науково-прикладних досліджень
3. Які основні методи наукового дослідження в сучасних умовах розвитку регіональної економіки?
принципи та методичні підходи до фінансової звітності ?
4. Назвіть особливості організації регіональних досліджень збалансованого економічного розвитку.
5. Основні елементи Стратегії розвитку Рівненської області в контексті проведення соціальних досліджень.

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 6].

Тема 2. Академічна доброчесність

Академічна доброчесність: поняття, дотримання та утвердження у науковому середовищі. Принципи доброчесності. Нормативно-правові документи, які визначають академічну доброчесність. Організаційно-правові передумови та технічні особливості академічної

недобро́рочесності: особливості запобігання. Місце та роль академічної не добро́рочесності на етапах становлення фахівця органів місцевого самоврядування.

План заняття:

1. Академічна добро́рочесність: поняття, роль.
2. Нормативно-правові документи, які визначають академічну добро́рочесність.
3. Місце та роль академічної не добро́рочесності на етапах становлення фахівця органів державної влади.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів щодо розуміння та дотримання академічної добро́рочесності.

Завдання: Обґрунтувати правильні відповіді до тестів

1. *Опитування це –*

- а) метод збору емпіричних даних про об'єктивні факти, думки, знання і т.д., заснований на безпосередньому (інтерв'ювання) чи опосередкованому (анкетування) взаємодії дослідника (інтерв'юера) з опитуваним (респондентом);
- б) вид психологічного тесту, призначений для виявлення різних сторін особистості випробуваного за допомогою набору тверджень, з якими респондент погоджується або не погоджується;
- в) сукупність методів і форм представлення інформації (графіки, виміру показників), що дозволяють охарактеризувати вибірки даних;

г) дослідницький підхід, що припускає відношення до виховання як до особистості, як до самосвідомого суб'єкта власного розвитку і як до суб'єкта виховного впливу.

2. Індивідуальна (первинна) інформація це –

а) інформація про ознаки окремих об'єкт, що є одиницями досліджуваної сукупності;

б) процес порівняння об'єкта з одним з відомих об'єктів, встановлення збігу чого-небудь з чим-небудь;

в) розділ статистики, що розглядає індукцію, тобто поширення на великі групи об'єктів (популяції) висновків, зроблених при вивченні менших груп (вибірок);

г) вид умовиводу і метод дослідження.

3. Інструментарій дослідження (від лат. *instrumentum* – знаряддя для роботи) це –

а) сукупність методичних і технічних прийомів і операцій, що виступає у формі різноманітних документів (робочих матеріалів) і спрямована на одержання з її допомогою інформації;

б) емпіричний метод дослідження, збір первинної інформації шляхом інтерв'ю;

в) тлумачення, роз'яснення змісту явища, чи тексту знакової структури, що сприяє їх розумінню;

г) сукупність відомостей, необхідних для активного впливу на керовану систему з метою її оптимізації.

4. Категорія (від грец. *kategoria*) це –

а) кордонно широке поняття, у якому відображені найбільш загальні та істотні властивості, ознаки, зв'язки і відносини предметів, явищ об'єктивного світу;

б) нестрогий експеримент, застосовуваний у економічних дослідженнях у силу того, що в них важко витримати вимогу випадковості добору експериментальних об'єктів;

- в) область науки, що поєднує методи кількісної оцінки якісних даних;
- г) кількісне вираження, опис якісних ознак об'єктів, явищ за допомогою показників і індикаторів з метою їх формалізації шляхом спеціальних кванторів.

5. *Ключове слово це –*

- а) слово чи словосполучення, найбільш повно і специфічно характеризує зміст наукового документу (тексту) чи його частини;
- б) термін, що узагальнює поняття "елемент", "підсистема", "підструктура" і їхнього зв'язку;
- в) короткий письмовий виклад змісту розмови, тексту;
- г) формалізований метод аналізу змісту документів за допомогою математичних засобів.

6. *Кореляція (від лат. correlatio – співвідношення, відповідність) це*

- а) зв'язок між двома перемінними;
- б) система взаємозалежних і витікаючи один з одного поглядів, спосіб розуміння, трактування явищ, процесів;
- в) ознака, по якій класифікуються, визначаються, оцінюються явища, дії чи діяльність (зокрема, при їх формалізації);
- г) помилки в посилках, тобто в підставах доказу.

7. *Моніторинг (англ. monitoring від лат. monitor – застережливий) це –*

- а) безупинне, тривале спостереження за станом середовища (явищ, процесів і т.д.); зіставлення результатів постійних спостережень для одержання обґрунтованих представлень про їх (явищ, процесів) дійсне положення, тенденціях їх розвитку;

- б) наукова праця, що заглиблено розробляє одну тему, обмежене коло питань;
- в) сфера дослідницької діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення і, що включає в себе всі умови і моменти цього виробництва;
- г) система методологічних категорій, що виступають як характеристики дослідження.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте нормативно-правові документи, які визначають академічну доброчесність.
2. На яких принципах базується академічна доброчесність?
3. Визначте основні функціональні параметри академічна доброчесність для фахівця .
4. Охарактеризуйте основні правила дотримання за розвитку політики академічної доброчесності.
5. Які внутрішні документи суб'єкта сприяють реалізації принципів академічної доброчесності?

Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 7].

Тема 3. Оформлення наукових результатів та їх представлення. Форми впровадження результатів наукового дослідження

Письмове оформлення результатів наукової роботи. Структура наукового звіту, кваліфікаційної роботи, статті, тез. Вимоги до літературного оформлення результатів наукової роботи. Усна доповідь на наукових заходах. : практичні підходи оприлюднення науково-практичних

досліджень в органах державної влади та місцевого самоврядування. Наукові публікації на напрямком діяльності суб'єктів місцевого самоврядування: пошук фахових видань на профілем навчання – програмами імплементації сталого регіонального розвитку, дослідження. Використання спеціалізованих видавничих систем.

План заняття:

1. Структура наукового звіту, кваліфікаційної роботи, статті, тез.
2. Вимоги до літературного оформлення результатів наукової роботи.
3. Практичні підходи оприлюднення науково-практичних досліджень в органах державної влади.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів щодо узагальнення наукових результатів та їх представлення.

Завдання: Обґрунтувати правильні відповіді до тестів

1. Первинні документи і видання це –

- а) першоджерела, містять переважно нові, оригінальні ідеї, наукові зведення, нове осмислення відомих фактів, вихідні данні, що підлягають обробці;
- б) явища, процеси, характеристики суб'єктів, що можуть бути представлені у виді величини, що змінюється, і описані математичними засобами;
- в) поняття, відносини яких до базового поняття дослідження наступні: «вищестоящі», «вищестоящі», а також відносини асоціації та ін.;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. *План наукової праці (з лат. плоский, рівний) це –*

- а) порядок, послідовність у викладі наукового добутку, статті і т.д.;
- б) критерій, за допомогою якого характеризується відповідність гіпотези, закону чи теорії фактам, що спостерігаються, чи експериментальним результатам;
- в) пропозиція, що виражає недолік інформації про який-небудь об'єкт, що володіє особливою формою і вимагає відповіді, пояснення;
- г) пробно-пошукове дослідження, що проводиться до початку активного застосування розробленого методичного апарата з метою його доробки, уточнення.

3. *Бібліографічний огляд це –*

- а) огляд, що містить характеристику джерел інформації, що з'явилися за визначений час чи об'єднаних по якій-небудь іншій загальній ознаці;
- б) бібліографічні зведення (опису) про документи, що згадуються, цитуються у науковій праці чи використовуються яким-небудь іншим способом при його підготовці;
- в) сукупність бібліографічних зведень про те, що цитується, розглядається чи документ, що згадується;
- г) метод одержання інформації на основі словесної (вербальної) комунікації дослідника і респондента, що відповідає на питання, які передбачені програмою дослідження.

4. *Аспект (з лат. погляд, вид) це –*

- а) кут зору, під яким розглядається об'єкт (явище, поняття) дослідження;
- б) необхідна, істотна, невід'ємна властивість об'єкта;
- в) процес чи зареєстроване яким-небудь методом явище, невластиве досліджуваному, що не є метою дослідження;

г) раціональний спосіб переконання, що спирається на ретельне обґрунтування й оцінку доводів у захист визначеної тези: сукупність аргументів на користь чого-небудь.

5. *Анотація (з лат. примітка, позначка) це –*

а) коротка роз'яснювальна чи критична примітка, що впливає за бібліографічним описом якого-небудь твору (на звороті титульного листа, книги, на каталожній картці і т.д.);

б) процес створення анотації;

в) думка, істинність якої перевірена і доведена практикою і яка тому може бути приведена в обґрунтування істинності чи хибності іншого положення;

г) складова частина всякого доказу.

6. *Конкретизація (від лат. згущений, ущільнений) це –*

а) один із прийомів, використовуваних у процесі пізнання, за допомогою якого абстрактне поняття включається в різноманіття дійсних властивостей, зв'язків чи відносин;

б) дослідницький підхід і принцип практики організації навчання і виховання, що розглядає об'єкт дослідження, практику з позиції цілісності і системності;

в) короткий письмовий виклад змісту розмови, тексту;

г) складання конспектів літературних джерел різного типу. У науковому дослідженні використовується на етапі аналізу стану досліджуваного питання.

7. *Синтез (від лат. складання, з'єднання) це –*

а) метод дослідження: практичне уявне з'єднання частин властивостей (сторін) досліджуваного об'єкта в єдине ціле;

б) сукупність елементів і їхніх взаємозв'язків, що утворюють деяку, здатну до функціонування цілісність

- в) розумова діяльність, у процесі якої досліджувані об'єкти організуються у визначену систему на основі обраного принципу;
- г) метод, заснований на принципі системного підходу.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність оформлення результатів наукової роботи?
2. Які критерії правильного оформлення результатів наукової роботи)?
3. Перерахуйте концептуальні основи результативності оприлюднення науково – прикладних висновків.
4. З яких етапів доцільно організовувати процес підготовки до слухання результатів дослідження проєктних робіт в органах державної влади?
5. Як ви розумієте черговість «підходів оприлюднення науково-практичних досліджень в органах державної влади» ?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 10].

Тема 4. Альтернативні підходи формування Звіту із сталого розвитку (на прикладі територіальної громади).

Альтернативна структура Звіту із сталого розвитку (на прикладі територіальної громади). Фінансові та нефінансові показники екологічної безпеки, соціального захисту, фінансово – економічної діяльності. Планування та фінансове забезпечення інструментів збалансованості операційної діяльності суб'єктів територіальної громади.

План заняття:

1. Структура Звіту із сталого розвитку як невід'ємного елемента Звіту з управління.

2. Документування операцій та оцінка їх результатів з використанням фінансових та нефінансових показників.
3. Дослідження міжнародної практики звітування за показниками сталого розвитку.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів з питань ефективного використання фінансових та нефінансових показників в Звіті зі сталого розвитку.

Завдання: Обґрунтувати правильні відповіді до тестів

1. *Соціометрія (з лат. суспільство, вимірюю) це –*
 - а) метод соціальної психології (запропонований Дж. Морено), що дозволяє виразити кількісно графічно, структуру міжособистісних відносин у групі, виходячи з числа і характеру взаємних виборів її членів по визначеному соціометричному критерію
 - б) наочне графічне чи схематичне зображення емоційної сторони міжособистісних відносин у групі; виміри проводяться за допомогою соціометричної техніки;
 - в) один з найбільш часто використовуваних статистичних показників, що характеризують центральну тенденцію у вибірці даних. Її обчислюють, розділивши суму всіх значень даних на число цих даних;
 - г) правильна відповідь відсутня.
2. *Таблиця (з лат. дошка, таблиця) це –*
 - а) один зі способів представлення даних;
 - б) категорія, що позначає єдиний внутрішній визначальний зв'язок для групи явищ, що служить основою їх існування;

в) словник мови з повною значеннєвою інформацією; повний систематизований набір термінів у будь-якій області знання;

г) процес складання тез змісту різних літературних джерел на етапі збору інформації з досліджуваної проблематики.

3. Теоретична значимість дослідження це –

а) методологічна характеристика дослідження: значення отриманих результатів для науки;

б) являє собою деякий чіткий фіксований зв'язок елементів, припускає визначену структуру, що відбиває внутрішні, істотні відносини реальності;

в) вища форма наукового мислення,

г) система понять, категорій, законів, що відбивають істотні властивості, зв'язки і відносини предметів дійсності.

4. Узагальнення фінансових показників в Звіті із сталого розвитку це –

а) логічний процес переходу від одиничного до загального, від менш загального до більш загального, а також результат цього процесу: узагальнене поняття, судження, закон науки, теорія;

б) розумова операція, що складається в одержанні нового висновку з декількох суджень;

в) функція організованих систем, що забезпечує збереження їх структури, підтримка режиму діяльності, реалізацію програми і мети діяльності;

г) середовище, у якій перебувають і без якої не можуть існувати предмети, явища; те, від чого залежить інше.

5. Актуальність дослідження в контексті оцінки сталого розвитку суб'єктів ТГ (від лат. actualis –

діяльний, дійсний, важливий, істотний для дійсного часу)
це –

а) методологічна характеристика дослідження, тобто обґрунтування актуальності припускає відповідь на питання: чому дану проблему потрібно в даний час вивчати?

б) набір інструктивних дій, що визначає їхню послідовність для одержання даних чи результатів у цілому;

в) метод дослідження, уявне чи практичне розкладання досліджуваного предмета чи явища на характерні для нього складені елементи, виділення в ньому окремих сторін, вивчення кожного елемента чи сторони явища окремо як частини одного цілого;

г) теоретичний метод дослідження, сукупність гносеологічних операцій з науковими поняттями, у яких відбиваються явища, що виступають предметом дослідження.

*6. Анкета (від фр. *enquete* – буквально: розслідування) це*

-

а) зв'язана єдиним дослідницьким задумом система питань; опитувальний лист, самостійно заповнюваний опитуваним по зазначеним у ньому правилам.

б) метод одержання інформації, заснований на опитуванні людей для одержання зведень про фактичне положення речей (наприклад, думок різних груп учнів і вчителів про різні сторони навчально-виховного процесу, методи навчання)

в) раціональний спосіб переконання, що спирається на ретельне обґрунтування й оцінку доводів у захист визначеної тези; сукупність аргументів на користь чогонебудь

г) особлива знакова система, що включає термінологічного, кліше і вираження, характерні для мови науки, структурні схеми побудови визначених наукових жанрів, системи формул, умовних позначок тощо.

7. Вивчення документів за результатами операцій, що відображаються в Звіті із сталого розвитку (від лат documentum – доказ, свідчення) це –

а) метод одержання первинної інформації на ранніх стадіях дослідження для попереднього знайомства з об'єктом;

б) процедура, за допомогою якої об'єкти дослідження, розглянуті як носії визначених відносин між ними, відображаються в деякій математичній системі з відповідними відносинами між елементами цієї системи;

в) властивість інформації, що встановлює ступінь відповідності істині;

г) вид спостереження, при якому спостереження фахівця, який включений у труп, а її члени не знають, що служать об'єктом спостереження.

Питання для обговорення:

1. Як класифікується поетапність оформлення документів на право власності?

2. Які особливості реєстрації охоронних документів ?

3. Які особливості реєстрації патентів на винаходи?

4. Які особливості реєстрації документування права на інтелектуальну власність?

5. Дайте визначення поняття «нематеріальний актив» - це право на власність, яке

9. Сформулюйте Ваше бачення обліково-аналітичної

Тема 5. Науково-прикладні дослідження регіональних особливостей сталого розвитку (на прикладі територіальних громад)

Дослідження державної політики сталого регіонального розвитку. Альтернативи покращення соціально-екологічної збалансованості в сучасних умовах господарювання територіальних громад з урахуванням їх ресурсного потенціалу.

План заняття.

1. Альтернативи покращення соціально-екологічної збалансованості.

2. Ідентифікація проблематики соціально – економічної збалансованості органами обласного адміністрування

Визначте правильну відповідь на тести:

1. „Економічна політика” – це :

- А) вплив на економічні процеси на макро- і мікрорівні
- Б) створення й удосконалення умов економічного розвитку
- В) економічне дослідження та пізнання господарських процесів
- Г) все перелічене в комплексі

2. До головних видів економічної політики належать:

- А) фіскальна або фінансово-бюджетна політика
- Б) валютна політика
- В) регіональна політика
- Г) все перелічене

3. До головних видів економічної політики належать :

- А) регіональна політика

- Б) політика доходів
- В) цінова політика
- Г) все перелічене

4. Який вид економічної політики поєднує в собі науково-технічну та інвестиційну політики:

- А) фіскальна або фінансово-бюджетна політика
- Б) валютна політика
- В) регіональна політика
- Г) інноваційна політика

5. Який вид економічної політики поєднує в собі управління курсами валют та методологією їх встановлення:

- А) фіскальна або фінансово-бюджетна політика;
- Б) валютна політика;
- В) регіональна політика
- Г) інноваційна політика

6. Основні цілі регулювання економіки передбачають:

- А) раціональне використання ресурсів
- Б) реалізація соціальних цілей розвитку суспільства
- В) забезпечення конкурентоздатності вітчизняних товарів на світовому ринку
- Г) все перелічене

7. Основні цілі регулювання економіки передбачають:

- А) адресну соціальну підтримку
- Б) розвиток ЗЕД
- В) боротьбу з корупцією
- Г) ефективну зайнятості

8. Серед пріоритетних завдань держави сьогодні:

А) оволодіння механізмами забезпечення стабільного розвитку

Б) пошук ефективних рішень на державному рівні

В) реалізація інвестиційно -інноваційної моделі розвитку вітчизняної економіки

Г) все перелічене

9. Зміст державного регулювання соціально економічного розвитку регіонів як системи передбачає:

А) забезпечення децентралізацією

Б) здійснення органами місцевого управління, громадою та державою стратегічних заходів

В) все перелічене

Г) здатність до саморозвитку та відтворення

10. Виважена економічна політика на перше місце ставить:

А) результативність економічних інструментів

Б) тарифні обмеження

В) використання державного замовлення

Г) маніпулювання ставками оподаткування

Питання для обговорення:

1. Як визначається збалансованість соціально-екологічної складової регіональної економіки ?

2. Назвіть основні проблеми фінансування регіональної збалансованості.

3. Які особливості визначення пріоритетів щодо складових соціально-екологічної збалансованості?

4. Які особливості планування бюджетів, вивчення фінансового дефіциту ?

5. Сформулюйте Ваше бачення поняття «збалансованість регіональної економіки»

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 5; 8;9].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Методологія наукових досліджень ефективного впливу на процеси сталого регіонального розвитку (на прикладі територіальних громад)

Тема 6: Синергія етичної, науково- прикладної та адміністративної культури як чинник підвищення результативності управління в органах місцевого самоврядування.

Особливості фінансування наукової діяльності в Україні та закордоном. Участь в проектах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проектів НДР МОН України. Спільні міжнародні наукові проекти під егідою МОН України. Грантодавці та фонди підтримки наукових досліджень. Участь в регіональних конкурсах соціально-економічного розвитку. Кодекс професійної етики (за професійним спрямуванням). Особливості регуляторного забезпечення професійно – етичних цінностей в органах місцевого самоврядування.

План заняття.

1. Кодекс професійної етики (за професійним спрямуванням).
2. Особливості регуляторного забезпечення професійно – етичних цінностей в органах державної служби.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: ознайомити студентів з практичними підходами до дотримання правил і норм Кодексу професійної етики (за професійним спрямуванням).

Визначте правильну відповідь на тести:

1. *Виважена економічна політика на перше місце ставить:*

- А) результативність економічних інструментів
- Б) тарифні обмеження
- В) використання державного замовлення
- Г) маніпулювання ставками оподаткування

2. *Концепція реконструктивного розвитку передбачає:*

- А) усунення суперечностей у трикутнику «суспільство – держава – економіка»
- Б) розвиток внутрішнього ринку
- В) підвищенню життєвого рівня населення
- Г) всі відповіді вірні

3. *Збалансована діяльність суб'єкта передбачає збалансованість наступних складових:*

- А) позитивної динаміки економічних показників
- Б) соціального забезпечення працівників
- В) екологічної безпеки операційної діяльності
- Г) всі вказані напрямки

4. *Серед базових основних техніко-економічних показників збалансованості:*

- А) вартість активів
- Б) обсяг реалізації
- В) собівартість
- Г) все перелічене

5. Серед похідних техніко-економічних показників збалансованості:

- А) фондівдача
- Б) продуктивність праці
- В) середня заробітна плата
- Г) всі перелічені

6. Показники соціального захисту членів трудового колективу - мотиваційний пакет - це:

- А) все перелічене
- Б) оплата підвищення кваліфікації працівників
- В) оплата навчання працівників
- Г) витрати на обов'язкове медичне страхування

7. Показники соціального захисту членів трудового колективу - компенсаційний пакет - це:

- А) компенсація витрат на оренду (винайм) житла
- Б) компенсація вартості проїзду
- В) компенсація витрат на лікування працівників
- Г) все перелічене

8. До показників екологічно безпечного виробництва відносять:

- А) використанні пакувальні матеріали
- Б) обсяг відходів
- В) шуми та запахи
- Г) все перелічене

9. Об'єктами соціального обліку є:

- А) оцінка людської діяльності
- Б) інтелектуальний капітал
- В) витрати на екологію (оцінка ліквідації негативного впливу на найманого працівника, населення)
- Г) все перелічене

10. До внутрішньої соціальної відповідальності відносять:
- А) заходи, спрямовані на задоволення інтересів держави
 - Б) заходи, спрямовані на задоволення інтересів контрагентів, інвесторів
 - В) заходи, спрямовані на задоволення інтересів власників, менеджерів та персоналу підприємства
 - Г) все перелічене

Питання для обговорення:

1. Хто може затверджувати Кодекс професійної етики (за професійним спрямуванням)?
2. Назвіть основні інформаційні джерела/внутрішні документи для підготовки Кодексу професійної етики.
3. Динаміка яких показників може характеризувати позитивну тенденцію в питаннях дотримання Кодексу професійної етики ?
4. Назвіть альтернативні підходи формування кар'єрного росту фахівця в державних органах.

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 10].

Тема 7. Дослідження напрямків та результатів децентралізації управління в сучасних умовах сталого розвитку територіальних громад.

Оцінка результатів децентралізації управління та альтернативи покращення. Міжнародна практика децентралізації управління: дискусійні положення, їх імплементація в рамках Стратегії регіонального розвитку, норми та принципи сталого розвитку.

Кількість годин: 2 год.

План заняття.

1.Оцінка результатів децентралізації управління та альтернативи покращення.

2. Міжнародна практика децентралізації управління: дискусійні положення, їх імплементації в рамках Стратегії регіонального розвитку області

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів з організації системного контролю за ефективністю процесів децентралізації (на прикладі Рівненської області).

Відишукайте правильну відповідь та обґрунтуйте її:

1. Серед основних завдань бюджетної децентралізації :

А) визначення переліку власних та делегованих повноважень

Б) перехід до системи цільових трансфертів, спрямованих на компенсацію видатків органів місцевого самоврядування в результаті реалізації ними делегованих функцій

В) запровадження розрахунку на основі формули перерозподілу національних податків, закріплених за місцевими бюджетами

Г) все перелічене

2. Децентралізація бюджетних фінансових ресурсів передбачає:

А) зміну системи оподаткування, при якій змінюються питомі надходження на користь місцевих бюджетів

Б) зміну трансфертної політики (відхід від принципу «від кожного по можливостям – кожному по необхідності»)

- В) надання органами місцевого самоврядування більших повноважень в напрямку розробки та реалізації різноманітних програм розвитку
- Г) все перелічене

3. Існують наступні типи децентралізації:

- А) політична
- Б) адміністративна і фінансова
- В) фінансова
- Г) все перелічене

4. Політична децентралізація – це:

- А) переміщення повноважень від центральних урядових посадових осіб у столиці до тих, хто працює в областях
- Б) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін
- В) все перелічене
- Г) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

5. Адміністративна децентралізація – це:

- А) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін
- Б) все перелічене
- В) перерозподіл владних повноважень і відповідальності від центрального уряду і його органів до відповідних галузевих одиниць місцевих органів влади
- Г) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

6. Фінансова децентралізація – це:

- А) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

- Б) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін
- В) перерозподіл владних повноважень і відповідальності від центрального уряду і його органів до відповідних галузевих одиниць місцевих органів влади
- Г) все перелічене

7. Ми отримуємо від аналізу базових підходів до децентралізації:

- А) децентралізація повноважень має відбуватись із урахуванням принципу субсидіарності
- Б) держава може здійснювати децентралізацію влади в інтересах населення
- В) передача повноважень від органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування більш високого рівня адміністративно-територіального устрою на більш низький рівень, забезпечує також передачу необхідних для цього ресурсів і надано право
- Г) все перелічене

8. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) зростання обсягів податків та зборів, що створюють фінансову базу місцевих бюджетів
- Б) раціональне управління та використання земельних ресурсів
- В) збільшення кількості бюджетоутворюючих підприємств на рівні регіонів
- Г) все перелічене

9. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) зростання обсягів податків та зборів, що створюють фінансову базу місцевих бюджетів

- Б) надання стимулів державою на рівні регіонів з метою розвитку підприємств малого та середнього бізнесу
- В) створення сучасної інфраструктури кредитно-фінансових установ для залучення додаткових фінансових ресурсів
- Г) все перелічене

10. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) модернізація та оновлення сфери житловокомунального господарства з метою подальшого скорочення частки витрат місцевих бюджетів
- Б) надання стимулів державою на рівні регіонів з метою розвитку підприємств малого та середнього бізнесу
- В) раціональне використання трансфертів та дотацій з Державного бюджету на рівні регіонів
- Г) все перелічене

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення та класифікації децентралізації як процесу адміністрування.
2. В компетенції якої категорії працівників /управлінців питання децентралізації?
3. Які дискусійні питання щодо результатів децентралізації поребують оперативного вирішення (на прикладі області) ?
4. Які види ризиків децентралізації впливають найбільше на правильність та повноту розрахунків з бюджетом ?
5. Які види ризиків властиві децентралізації?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [3; 5; 9].

Тема 8. Організація науково-дослідної роботи магістрантів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в контексті поглиблення науково - практичної складової дослідження.

Порядок здійснення науково-дослідної роботи магістрантів; планування науково-дослідної роботи з орієнтацією на перспективні напрямки удосконалення науково-практичної складової предмета дослідження в рамках сталого розвитку.

План заняття

1. Порядок здійснення науково-дослідної роботи магістрантів.
2. Планування науково-дослідної роботи з орієнтацією на перспективні напрямки удосконалення науково-практичної складової предмета дослідження.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування навичок студентів з питань підготовки магістерської науково-дослідної роботи, розкриття актуальності теми, обґрунтування результатів наукової новизни.

Виберіть тему та підготуйте доповідь з презентацією (до 10 хв):

1. Вплив фінансової децентралізації на організацію місцевого самоврядування.
2. Соціальний захист населення в умовах сучасного розвитку економіки України.
3. Розвиток цифрової економіки в Україні.

4.Сучасний стан системи безготівкових розрахунків вУкраїні/регіоні

5.Інтегрований аудсорсинг обліку та кібезбезпеки (аудсорсинг: передача компанією частини її завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду)

6.Роль і місце екологічного/соціального /інтегрованого обліку на підприємстві

7.Цифрові фінансові активи як об'єкти бухгалтерського/управлінського обліку

8.Управлінський контроль як напрям підвищення результативності бізнесу.

9. Роль інтегрованої звітності в розкритті інноваційної привабливості суб'єкта господарювання

10.Перспективи розвитку управлінських систем у соціальній та економічній сферах України

11.Зміцнення системи економічного захисту територіальних громад

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями можна класифікувати актуальність магістерської науково-дослідної роботи?

2. Що може бути джерелами інформації магістерської науково-дослідної роботи?

3. В чому сутність оцінки завершеності науково-прикладного дослідження?

4. Яким чином здійснюється оприлюднення науково-прикладних досліджень?

5. Який порядок оцінки результатів оприлюднення магістерської науково-дослідної роботи?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 5].

Тема 9.Правоваохорона патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав.

Законодавчі акти у сфері авторського та суміжних прав. Ідентифікація та умовіохорони патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав.

План заняття:

1. Законодавчі акти у сфері авторського та суміжних прав.
2. Ідентифікація патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав.
3. Умовіохорони патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав

Кількість годин: 2год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних основ оперативних процесів охорони патентного права, об'єктів авторського та суміжних прав.

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями можна класифікувати актуальність магістерської науково-дослідної роботи?
2. Що може бути джерелами інформації магістерської науково-дослідної роботи?
3. В чому сутність оцінки завершеності науково-прикладного дослідження?
4. Яким чином здійснюється оприлюднення науково-прикладних досліджень?
5. Який порядок оцінки результатів оприлюднення магістерської науково-дослідної роботи?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 8; 10].

Тема 10. Ідентифікація та науково - практичне розкриття оцінки ресурсного забезпечення процесів сталого розвитку на рівні територіальних органів державного управління та місцевого самоврядування.

Ідентифікація та науково - практичне розкриття оцінки ресурсного забезпечення публічного управління регіональною та економічною політикою сталого розвитку на рівні територіальних органів державного управління та місцевого самоврядування (на прикладі територіальних громад).

План заняття

1. Ідентифікація оцінки ресурсного забезпечення публічного управління регіональною та економічною політикою розвитку на рівні обласних органів державного управління та місцевого самоврядування
2. Науково - практичне розкриття оцінки ресурсного забезпечення процесів публічного управління регіональною та економічною політикою .

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних основ та практичних підходів до ідентифікації та оцінки ресурсного забезпечення публічного управління регіональною та економічною політикою.

Відшукайте правильну відповідь та обґрунтуйте її:

1. *Найбільш істотними характеристиками природно-ресурсного потенціалу є:*
А) тісний координаційний і субординаційний зв'язок його окремих компонентів

- Б) особлива єдність компонентів у взаємодії «людина суспільство виробництво»
- В) просторово-часова залежність природних ресурсів як елементів природно-ресурсного потенціалу
- Г) все перелічене

2. До видів структури природно-ресурсного потенціалу відносять:

- А) компонентну структуру, котра характеризує внутрішньовидові і міжвидові співвідношення природних ресурсів
- Б) функціональну структуру, котра відображає ранжування природних ресурсів за їх комплексуючими можливостями
- В) територіальну структуру, котра є мірою внутрішньорайонного розміщення основних форм територіальної організації комплексів природних ресурсів.
- Г) все перелічене

3. Природно-ресурсний потенціал – це:

- А) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які впливають на економічну діяльність
- Б) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які використовуються в процесі виробництва матеріальних благ
- В) все перелічене
- Г) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які можуть використовуватися в процесі виробництва матеріальних благ

4. Компонентна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)

- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

5. Функціональна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

6. Територіальна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

7. Організаційна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)

- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Зразки тестових завдань.

Переконайтесь, чи правильною є запропонована відповідь (правильна відповідь (альтернативно) – підкреслена).

Тести для перевірки знань

1. Для наукового дослідження властиво:
 - ☐ має об'єкт в предмет
 - ☐ чітко визначені мета й завдання
 - ☐ предмет знаходиться в межах об'єкта
 - ☒ все перелічене
 - ☐ об'єктом дослідження є процес або явище
2. Мета наукового дослідження включає:
 - ☐ визначення об'єкта
 - ☐ достовірність вивчення структури об'єкта
 - ☐ достовірне визначення зв'язків на основі розроблення у науці принципів та методів пізнання
 - ☒ все перелічене
 - ☐ вірного варіанта немає
3. Мета наукового дослідження включає:
 - ☒ достовірність вивчення структури об'єкта
 - ☐ визначення розмірів та джерел фінансування

- оцінку інноваційності наукового рішення
- отримання фінансування на розробки
- вірного варіанта немає

4. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування
- має органічний зв'язок теорії і практики
- вірного варіанта немає

5. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування
- має новизну та унікальність
- вірного варіанта немає

6. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування
- має послідовність зв'язку із попередніми дослідженнями
- вірного варіанта немає

7. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- має творчий характер
- має послідовність зв'язку із попередніми дослідженнями
- має новизну та унікальність
- має органічний зв'язок теорії і практики
- все перелічене

8. Для операцій підприємницького характеру властиво:

- ототожнюються з підприємницькою діяльністю в цілому
- метою їх проведення є отримання прибутку
- мета їх проведення - компенсація понесених витрат заробленими/одержаними доходами
- можуть такі операції проводити тільки приватні підприємства
- правильної відповіді немає

9. Термін “публічне адміністрування” означає:

- відповідальність за управління і координацію роботи виконавчої гілки
- цілісність державного апарату
- фінансування за рахунок державного бюджету
- все перелічене
- варіанти відповіді потребують уточнення

10. Серед основних завдань бюджетної децентралізації :

- визначення переліку власних та делегованих повноважень
- перехід до системи цільових трансфертів, спрямованих на компенсацію видатків органів місцевого самоврядування в результаті реалізації ними делегованих функцій
- запровадження розрахунку на основі формули перерозподілу національних податків, закріплених за місцевими бюджетами
- все перелічене
- правильної відповіді немає

11. Децентралізація бюджетних фінансових ресурсів передбачає:

- зміну системи оподаткування, при якій змінюються питомі надходження на користь місцевих бюджетів

- зміну трансфертної політики (відхід від принципу «від кожного по можливостям – кожному по необхідності»)

- надання органами місцевого самоврядування більших повноважень в напрямку розробки та реалізації різноманітних програм розвитку

- все перелічене

- правильної відповіді немає

12. Існують наступні типи децентралізації:

- політична

- адміністративна і фінансова

- фінансова

- все перелічене

- правильної відповіді немає

13. До економічних методів публічного адміністрування належать:

- Грошово кредитна та фінансова політика

- організаційних відносин між людьми

- загально-організаційних принципи управління

- все перелічене

- варіанти відповіді потребують уточнення

14. Адміністративні методи публічного адміністрування – це:

- грошово - кредитна політика

- фінансова політика

● сукупність прийомів, заснованих на використанні об'єктивних організаційних відносин між людьми

- податкова політика, економічне стимулювання
- варіанти відповіді потребують уточнення

15. „Економічна політика” – це :

- вплив на економічні процеси на макро- і мікрорівні
- створення й удосконалення умов економічного розвитку
- економічне дослідження та пізнання господарських процесів

● все перелічене в комплексі

- варіанти відповіді потребують уточнення

16. До головних видів економічної політики належать:

- фінансова або фінансово-бюджетна політика
- валютна політика
- регіональна політика

● все перелічене

- варіанти відповіді потребують уточнення

17. Який вид економічної політики поєднує в собі науково-технічну та інвестиційну політики:

- фінансова або фінансово-бюджетна політика
- валютна політика
- регіональна політика

● інноваційна політика

- варіанти відповіді потребують уточнення

18. Основні цілі регулювання економіки передбачають:

- раціональне використання ресурсів

- реалізація соціальних цілей розвитку суспільства
- забезпечення конкурентоздатності вітчизняних товарів на світовому ринку

- все перелічене

- правильної відповіді немає

19. Основні цілі регулювання економіки передбачають:

- адресну соціальну підтримку
- розвиток ЗЕД
- боротьбу з корупцією
- ефективну зайнятості
- варіанти відповіді потребують уточнення

20. Серед пріоритетних завдань держави сьогодні:

- оволодіння механізмами забезпечення стабільного розвитку
- пошук ефективних рішень на державному рівні
- реалізація інвестиційно -інноваційної моделі розвитку вітчизняної економіки

- все перелічене

- варіанти відповіді потребують уточнення

21. Зміст державного регулювання соціально економічного розвитку регіонів як системи передбачає:

- забезпечення децентралізацією
- здійснення управління органами місцевого управління, громадою та державою стратегічних заходів

- все перелічене

- здатність до саморозвитку та відтворення

22. Виважена економічна політика на перше місце ставить:

- результативність економічних інструментів
- тарифні обмеження
- використання державного замовлення
- маніпулювання ставками оподаткування
- варіанти відповіді потребують уточнення

23. Концепція _____ реконструктивного розвитку передбачає:

- усунення суперечностей у трикутнику «суспільство – держава – економіка»
- розвиток внутрішнього ринку
- підвищенню життєвого рівня населення
- всі відповіді вірні
- варіанти відповіді потребують уточнення

24. Збалансована діяльність суб'єкта передбачає збалансованість наступних складових:

- позитивної динаміки економічних показників
- соціального забезпечення працівників
- екологічної безпеки операційної діяльності
- всі вказані напрямки
- варіанти відповіді потребують уточнення

25. Показники соціального захисту членів трудового колективу - мотиваційний пакет - це:

- все перелічене
- оплата підвищення кваліфікації працівників
- оплата навчання працівників
- витрати на обов'язкове медичне страхування
- правильної відповіді немає

26. Показники соціального захисту членів трудового колективу - компенсаційний пакет - це:

- ☐ компенсація витрат на оренду (винайм) житла
- ☐ компенсація вартості проїзду
- ☐ компенсація витрат на лікування працівників
- ☒ все перелічене
- ☐ правильної відповіді немає

27. До показників екологічно безпечного виробництва відносять:

- ☐ використанні пакувальні матеріали
- ☐ обсяг відходів
- ☐ шуми та запахи
- ☒ все перелічене
- ☐ правильної відповіді немає

28. Екологічний облік повинен виявляти та відображати у грошовій формі:

☒ показники зовнішніх екологічних витрат та ефекти виробничої діяльності

- ☐ середню заробітну плату працівників
- ☐ отриманий підприємством прибуток
- ☐ розмір власного капіталу підприємства
- ☐ правильної відповіді немає

29. Об'єктами соціального обліку є:

☐ оцінка людської діяльності

☐ інтелектуальний капітал

☐ витрати на екологію (оцінка ліквідації негативного впливу на наймианого працівника, населення)

- ☒ все перелічене
- ☐ правильної відповіді немає

30. Державна регіональна економічна політика враховує :

- ☐ спектра національних факторів
- ☐ політичні фактори
- ☐ соціальні фактори розвитку
- ☒ все перелічене
- ☐ правильної відповіді немає

31. Конституційність і законність як принцип регіональної економічної політики спирається на :

☒ відповідність до Конституції та законів України;

- ☐ стимулювання співробітництва між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
- ☐ диференційоване надання державної підтримки економічним регіонам
- ☐ на цілісність території України
- ☐ правильної відповіді немає

32. Здійснення цих конкретних заходів державної регіональної економічної політики передбачає:

- ☐ посилити економічні основи місцевого самоврядування
- ☐ поетапно перейти на обґрунтовану систему бюджетного регулювання та розширення права місцевих органів виконавчої влади
- ☐ реформувати систему управління державним сектором економіки
- ☒ все перелічене
- ☐ правильної відповіді немає

33. Принцип конституційності і законності державної регіональної політики передбачає:

- чіткий розподіл завдань, повноважень та відповідальності як органами виконавчої влади, так і органами місцевого самоврядування

- необхідність розробки стратегії розвитку регіону з урахуванням довгострокових цілей

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

34. Принцип партнерства державної регіональної політики передбачає:

- чіткий розподіл завдань, повноважень та відповідальності як органами виконавчої влади, так і органами місцевого самоврядування

- необхідність розробки стратегії розвитку регіону з урахуванням довгострокових цілей

- активне співробітництво між суб'єктами господарювання з метою досягнення єдиної кінцевої цілі

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

35. Принцип етнокультурного розвитку державної регіональної політики передбачає:

- розподіл повноважень, ресурсів, бюджетних коштів на користь менш розвинутих регіонів

- відродження етнічної самосвідомості та збереження духовної і матеріальної культури

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

36. Принцип об'єктивності державної регіональної політики передбачає:

- розподіл повноважень, ресурсів, бюджетних коштів на користь менш розвинутих регіонів

- розроблення всіх документів, що визначають державну регіональну політику, на основі реальних показників

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

37. Принцип інклюзивності державної регіональної політики передбачає:

- розподіл повноважень, ресурсів, бюджетних коштів на користь менш розвинутих регіонів

- дотримання інтересів осіб з особливими потребами

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

38. Принцип інтегрованого розвитку державної регіональної політики передбачає:

- поєднання галузевого та територіального підходів для розвитку територіальної громади

- дотримання інтересів осіб з особливими потребами

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- посилення самостійності регіонів

- правильної відповіді немає

39. Функціональний тип території «територія відновлення» має наступну ідентифікацію:

- території, які зазнали руйнувань об'єктів критичної інфраструктури, внаслідок ведення бойових дій
- території, на яких відбувалися бойові дії
- території, які характеризуються різким погіршенням рівня соціально-економічного розвитку

- все перелічене

- варіанти потребують уточнення

40. Функціональний тип території «регіональні полюси зростання» має наступну ідентифікацію:

- характеризуються значно кращими географічними, демографічними, соціально-економічними показниками розвитку

- території, на яких відбувалися бойові дії
- території, які характеризуються різким погіршенням рівня соціально-економічного розвитку

- все перелічене

- варіанти потребують уточнення

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : навч. посібник. К. : НУХТ, 2022. 385 с.

2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень : навч. посіб. для аспірантів / О. П. Дзьобань; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.

3. СТРАТЕГІЯ розвитку Рівненської області на період до 2027 року. URL: <https://www.rv.gov.ua/storage/app/sites/11/2020/strategia-2027-proekt.pdf>

4. Постанова КМУ «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (Документ 695-2020-п, чинний, поточна редакція 22.08.2024, підстава - 940-2024-п, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>).

5. Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: Розпорядження від 29 листопада 2024 р. № 1190-р. Документ 1190-2024-р, чинний, поточна редакція – Прийняття від 29.11.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2024-%D1%80#Text>

6. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і доп. К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49231/1/Metodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf

7. Бухгалтерський облік в управлінні : підручник / Бондар М. І., Остап'юк Н. А., Левицька С. О., Осадча О. О., Антонюк О. Р., Зінкевич О. В. Рівне : ПП «Формат» - А», 2023. 237 с.

8. Levytska S. O., Osadcha O. O., Tykhonchuk L. Kh. Security of economic potential for critical infrastructure subjects. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, грудень 2023. № 31(59). С. 4–12. INDEX COPERNICUS (ICV 2017 = 74,48) EBSCO Publishing, Inc. ResearchBib Ulrichsweb (Ulrich's Periodicals Directory) DOI: 10.25264/2311-5149-2023-31(59)-4-12

9. Levytska S., Pershko L., Akimova L., Akimov O., Havrilenko K., Kucherovskii O. (2022). A Risk-Oriented Approach in the System of Internal Auditing of the Subjects of

Financial Monitoring. *International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting*, 14(2), 194–206. <https://doi.org/10.33094/ijaefa.v14i2.715/> More Citation Formats. Issue: Vol. 14 No. 2 (2022). Section. Articles Scopus. E-mail us: editor@onlineacademicpress.com; info@onlineacademicpress.com

10. Levytska S., Ostapiuk N., Tsiatkovska O., Resler M., Mykhalska O. (2024). State institution non-financial asset audit strategy development. *Economics of Development*, 23(2), 57-68. doi: 10.57111/econ/2.2024.57. Creative Commons Attribution License 4.0 URL: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> (Scopus).

11. Levytska S., Osadcha O., Tykhonchuk L., Saltykov V. Financial tools for the implementation of environmental projects. *E3S Web of Conf.* 2024. Volume 558. 4th International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801016> (Scopus).

12. Мокляк К. В., Левицька С. О. РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД РІВНЕНЩИНИ: АЛЬТЕРНАТИВИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ. *Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади* [Електронне видання] : монографія / Л. Х. Тихончук, Л. О. Маланчук, С. Є. Антонова та ін. Рівне : НУВГП, 2023. 388 с. С.257–272. (Unpublished). (авт. – 0,25 д.а.).

13. Левицька С. О., Якимчук Ю. О. ОЦІНКА ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД РІВНЕНЩИНИ. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції* : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. Рівне : НУВГП, 2023. С. 135.

14. Левицька С. О., Бачманюк Д. О. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ГУМАНІТАРНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНЩИНИ. *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції 15 листопада 2024 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2024. С. 722.*